

DIAGNOZA

ZASOBÓW KULTUROWYCH I POTENCJAŁU KULTUROTWÓRCZEGO MIESZKAŃCÓW GMINY JERZMANOWA

INICJATYWY ODDOLNE I WSPÓŁPRACA PARTNERSKA
KATALIZATOREM BUDOWANIA KAPITAŁU KULTUROWEGO
W GMINIE JERZMANOWA

DIAGNOZA

ZASOBÓW KULTUROWYCH I POTENCJAŁU
KULTUROTWÓRCZEGO MIESZKAŃCÓW GMINY JERZMANOWA

INICJATYWY ODDOLNE I WSPÓŁPRACA PARTNERSKA
KATALIZATOREM BUDOWANIA KAPITAŁU KULTUROWEGO
W GMINIE JERZMANOWA

Ministerstwo Kultury
i Dziedzictwa Narodowego

NARODOWE
CENTRUM
KULTURY

DOM
KULTURY+

Dofinansowano ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego w ramach programu
Narodowego Centrum Kultury: Dom Kultury+ Edycja 2025

Opracowanie i skład:
Zespół badawczy Gminnego Centrum Kultury w Jerzmanowej

ROK 2025

SPIS TREŚCI

1.	SŁOWEM WSTĘPU.....	4
2.	ZASOBY KULTURALNE W GMINIE JERZMANOWA	5
3.	OBSZAR DIAGNOZOWANY.....	6
4.	ZAŁOŻENIA PROJEKTU	7
5.	CELE SZCZEGÓŁOWE PROJEKTU	7
6.	METODOLOGIA	7
7.	KLUCZOWE WNIOSKI Z BADAŃ	12
8.	POTRZEBY	13
9.	PODSUMOWANIE.....	14

1. SŁOWEM WSTĘPU

Już po raz drugi Gminne Centrum Kultury w Jerzmanowej zostało beneficjentem jednego z najważniejszych programów Narodowego Centrum Kultury. tj. Dom Kultury + Inicjatywy Lokalne. To dla nas ogromne wyróżnienie oraz szansa na rozwój i ewaluację w obszarze rozwoju kultury w naszej gminie. Tym samym z ogromną satysfakcją oddajemy w Państwa ręce raport będący efektem szerokiej diagnozy kulturowej przeprowadzonej w ramach projektu „*Inicjatywy oddolne i współpraca partnerska katalizatorem budowania kapitału kulturowego w Gminie Jerzmanowa*”. Celem tego opracowania było wsłuchanie się w głos mieszkańców – poznanie ich potrzeb, pomysłów, doświadczeń i marzeń związanych z kulturą lokalną.

W proces diagnozy zaangażowały się różnorodne grupy społeczne – dzieci, młodzież, seniorzy, lokalni liderzy, sołectwa, organizacje społeczne, a także osoby z niepełnosprawnościami. Dzięki temu udało się stworzyć możliwie pełny obraz potencjału kulturowego naszej gminy oraz zidentyfikować zarówno jej mocne strony, jak i obszary wymagające wsparcia.

Wierzmy, że niniejszy raport będzie nie tylko podsumowaniem dotychczasowych działań, ale przede wszystkim inspiracją do dalszego, wspólnego budowania kultury – opartej na dialogu, partnerstwie i oddolnej aktywności mieszkańców.

Dziękujemy wszystkim, którzy wzięli udział w badaniach i podzielili się z nami swoją perspektywą. Państwa zaangażowanie to najlepszy dowód na to, że kultura w Jerzmanowej ma solidne fundamenty i ogromny potencjał rozwoju.

2. ZASOBY KULTURALNE W GMINIE JERZMANOWA

Gminne Centrum Kultury (GCK) w Jerzmanowej jest samorządową instytucją kultury, której statutowym zadaniem jest podejmowanie działań na rzecz rozwoju kultury w Gminie Jerzmanowa, a poprzez współpracę z innymi instytucjami, także poza nią. GCK animuje, prowadzi edukację kulturalną, organizuje imprezy rozrywkowe, kulturalne, promocyjne, sprawuje nadzór nad Zespołem Ludowym „Jaczowiacy”. W skład jednostki wchodzi: dwa Wiejskie Domy Kultury, osiem świetlic, Stodoła Kultury w Jerzmanowej oraz Kręgielnia. GCK to miejsce integracji różnych środowisk, zaangażowanych w życie lokalnej społeczności. Dzięki stale prowadzonej współpracy z liderami grup formalnych i nieformalnych, instytucjami, jednostkami oświatowymi, sołtysami i radami sołeckimi instytucja kształtuje wizerunek gminy jako gościnnej dla rozwoju kapitału ludzkiego, partycypującego w rozwój przestrzeni kulturalnej i potencjału kulturotwórczego lokalnego społeczeństwa. Dzięki statutowym celom GCK, mieszkańcy posiadają szansę uczestniczenia w kołach zainteresowań, rozwijania talentów poprzez wybór różnorodnych form edukacji kulturalnej, uczestniczenia w eventach, stanowiących nierzadko prestiżowe wydarzenia regionalne. Oferta GCK dostosowywana jest na bieżąco do potrzeb i oczekiwań mieszkańców; w ramach rozwijania kreatywności organizowane są cykliczne i stałe warsztaty rękodzielnicze, pokazy haftu, kurs szycia, kulinarne, zajęcia artystyczne i wokalne dla dzieci, robotyka, koło filmowe, koło teatralne. Rozwojowi oferty sprzyja dostępność mieszkańców do świetlic i wiejskich domów kultury, administrowanych przez GCK oraz utalentowani i otwarci na nowe wyzwania instruktorzy, opiekunowie grup, moderatorzy. Bardzo ważną rolę inicjująco – integracyjną odgrywają w Gminie Jerzmanowa także nasze biblioteki: w Jerzmanowej i jej filia w Jaczowie. Oprócz działań statutowych skupiających się na popularyzacji czytelnictwa, biblioteki podejmują działania na rzecz dzieci, młodzieży i osób dorosłych. Inicjują spotkania autorskie, prowadzą zajęcia biblioteczne.

3. OBSZAR DIAGNOZOWANY

Diagnoza potencjału kulturotwórczego objęła wszystkie 13 miejscowości Gminy Jerzmanowa, uwzględniając ich zróżnicowany charakter i przestrzenne rozproszenie. Gmina Jerzmanowa położona jest w północnej części województwa dolnośląskiego, pomiędzy Głogowem, a Polkowicami. Obejmuje obszar 6 344 ha. Ma charakter rozproszony – sołectwa są oddalone od siebie, a ich układ przecina droga szybkiego ruchu 329.

Gmina, położona na styku obszarów rolniczych i przemysłowych. Dzięki korzystnemu położeniu, dynamicznemu rozwojowi budownictwa i wzrostowi liczby mieszkańców, gmina przekształca się z rolniczej w atrakcyjne miejsce do życia i inwestowania. Inwestuje się tu w infrastrukturę społeczną, edukacyjną, sportową i kulturalną. Miejscowość Jerzmanowa pełni funkcję centrum integrującego lokalną społeczność. Teren gminy wyróżnia się walorami przyrodniczymi, zabytkami oraz aktywnym życiem społecznym. Znajdują się tu m.in. ścieżki rowerowe, pałac w Jerzmanowej, gotyckie kościoły oraz liczne miejsca do rekreacji i działań kulturalnych.

Dzięki szerokiemu zasięgowi działań, możliwe było zebranie głosu mieszkańców z różnych części gminy, co zapewniło reprezentatywność i różnorodność wniosków. Diagnoza objęła zarówno większe miejscowości, jak Jaczów czy Jerzmanowa, jak i mniejsze, np. Golowice czy Zofiówka, co pozwoliło uchwycić pełne spektrum potrzeb i potencjału kulturowego gminy.

4. ZAŁOŻENIA PROJEKTU

Projekt koncentruje się na rozpoznaniu i wykorzystaniu potencjału kulturotwórczego mieszkańców gminy Jerzmanowa. Jego głównym celem było zdiagnozowanie lokalnych zasobów – zarówno ludzi, jak i pomysłów – które mogą przyczynić się do rozwoju działań kulturalnych. Chodziło o to, by wsłuchać się w głos społeczności, poznać jej potrzeby i marzenia.

W ramach działań odbyliśmy szereg spotkań i rozmów – od wywiadów spacerowych, przez grupowe dyskusje z sołectwami, po rozmowy z rodzicami i seniorami. Cenne opinie pozyskaliśmy również dzięki ankietom, w tym internetowej. **Zgromadzony materiał opiera się na głosach 260 osób**, które podzieliły się swoimi obserwacjami, potrzebami i pomysłami – zarówno podczas bezpośrednich spotkań, jak i w odpowiedziach ankietowych.

Dzięki temu lepiej zrozumieliśmy oczekiwania wobec Gminnego Centrum Kultury i odkryliśmy potencjał, który tkwi w różnych grupach społecznych.

Dofinansowano ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego w ramach programu Narodowego Centrum Kultury: Dom Kultury+ Edycja 2025

5. CELE SZCZEGÓŁOWE PROJEKTU

- 1) Przeprowadzenie diagnozy kulturowej, która pozwoli określić wiedzę mieszkańców na temat kultury, osobiste doświadczenia, potrzeby i oczekiwania.
- 2) Pozyskanie partnerów do działań kulturalnych, w tym lokalnych liderów, grup nieformalnych, osób z potencjałem organizacyjnym i chęcią działania na rzecz społeczności.
- 3) Wypracowanie modelu współdecydowania i partycypacji w kulturze, który umożliwi mieszkańcom wpływ na kształt oferty GCK oraz będzie podstawą do dalszego rozwoju oddolnych inicjatyw.
- 4) Aktywizacja mieszkańców i pobudzanie do współtworzenia życia kulturalnego w oparciu o lokalne potrzeby.
- 5) Uwzględnienie grup wykluczonych, w szczególności zaangażowanie osób z niepełnosprawnościami, które dotychczas były słabo obecne w działaniach GCK.
- 6) Realizacja Jerzmanowskich Inicjatyw Kulturalnych, które zostaną wybrane w naborze na podstawie diagnozy.
- 7) Opracowanie planu kontynuacji współpracy po zakończeniu projektu.
- 8) Rozwój kompetencji pracowników GCK, poprzez zdobycie wiedzy i umiejętności w zakresie stosowania nowoczesnych narzędzi diagnostycznych, podniesienie jakości pracy instytucji i poszerzenie grona odbiorców.

6. METODOLOGIA

Badanie zostało przeprowadzone z wykorzystaniem mieszanych metod badawczych, wykorzystując różnorodne techniki zbierania danych, w tym:

WYWIADY INDYWIDUALNE

– prowadzone podczas spacerów po miejscowościach, pozwalające na naturalny kontakt z mieszkańcami.

– prowadzone w trakcie imprez organizowanych przez Gminne Centrum Kultury, m.in. Gala Sportowca, Przegląd Twórczości Lokalnej, Dzień Dziecka.

W ramach diagnozy przeprowadziliśmy wywiady z **90** osobami – mieszkańcami różnych miejscowości gminy. Rozmowy odbywały się w trakcie spacerów badawczych, na terenie przedszkola oraz podczas wydarzeń organizowanych przez Gminne Centrum Kultury. Uczestników pytaliśmy m.in. o ich skojarzenia z kulturą, codzienne aktywności, sposób spędzania wolnego czasu, potrzeby i oczekiwania wobec oferty kulturalnej oraz zaangażowanie społeczne. Zbieraliśmy również opinie na temat miejsc ważnych kulturowo i przestrzeni z potencjałem do działań lokalnych.

WYWIADY GRUPOWE

– przeprowadzone z przedstawicielami sołectw, sołtysami, Kołami Gospodyń Wiejskich, uczestnikami Klubu Seniora i innymi grupami mieszkańców.

ANKIETY PAPIEROWE

– kierowane głównie do rodziców,
realizowane m.in. podczas pikników
i w przestrzeni przedszkolnej.

W ramach rozpoznania potrzeb kulturalnych mieszkańców naszej gminy przeprowadziliśmy krótkie badanie ankietowe. Wzięło w nim udział **80 osób**, które poprosiliśmy o odpowiedzi na kilka pytań otwartych. Ankiety były zbierane podczas trzech wydarzeń: Dnia Dziecka, Pikniku Rodzinnego w Jerzmanowskim Przedszkolu oraz Przeglądu Twórczości Lokalnej. W realizację badania zaangażowali się również wolontariusze, którzy aktywnie wspierali nas w rozmowach z uczestnikami imprez.

Pytania, które zadawaliśmy, miały charakter refleksyjny i kreatywny. Prosimy mieszkańców, by odpowiedzieli m.in. na: „Wyobraź sobie, że przez jeden dzień masz nieograniczony budżet i możesz coś zorganizować w gminie – co by to było?” oraz „Z czego jesteś dumny w swojej gminie?”. Celem było poznanie nie tylko oczekiwań dotyczących oferty kulturalnej, ale także dostrzeżenie tego, co mieszkańcy już teraz cenią w swojej lokalnej społeczności.

ANKIETA INTERNETOWA

– dystrybuowana poprzez e-dziennik,
by dotrzeć do rodziców korzystających
z narzędzi online.

W ramach kontynuacji diagnozy potrzeb kulturalnych mieszkańców naszej gminy przeprowadziliśmy również ankietę online, udostępnioną za pośrednictwem e-dziennika. Na pytania odpowiedziało 14 osób. Choć próba ta jest mniejsza niż w przypadku ankiety przeprowadzonej podczas wydarzeń plenerowych, zebrane odpowiedzi dostarczyły wartościowych i uzupełniających informacji.

Respondenci podzielili się swoimi zainteresowaniami, ocenili dostępność i atrakcyjność oferty Gminnego Centrum Kultury oraz zaproponowali własne pomysły na działania i wydarzenia, które ich zdaniem warto byłoby zrealizować w naszej gminie. Wśród najczęściej wskazywanych zainteresowań pojawiły się m.in. taniec, sport, fotografia, muzyka czy rękodzieło, a także potrzeba oferty skierowanej do dzieci.

WARSZTATY

– łączące pracę warsztatową z konsultacjami, rozmową o kulturze i lokalnych potrzebach.

Spotkanie podczas warsztatów dla dorosłych i seniorów miało formę warsztatu wydobywczego – metody partycypacyjnej, pozwalającej dotrzeć do autentycznych potrzeb, opinii i wizji uczestników. Warsztat prowadzony był w kameralnej grupie, co sprzyja dialogowi i pogłębionej refleksji. Prowadzący rozpoczął spotkanie od pytania o skojarzenia związane z pojęciem *kultury*. Następnie uczestnicy w różny sposób odpowiadali na pytania dotyczące swoich pomysłów, doświadczeń i opinii o dotychczasowej ofercie GCK.

KULA POMYSŁÓW

– nieszablonowa forma ankiety dostępnej w kręgielni w Jerzmanowej, jako forma zbierania propozycji i opinii.

W ramach diagnozy przeprowadzono również ankietę dostępną w kręgielni należącej do Gminnego Centrum Kultury w Jerzmanowej. Formularze z pytaniami były wrzucane anonimowo do specjalnie przygotowanej kuli. W badaniu wzięło udział 10 osób. Choć ankietą była otwarta dla wszystkich odwiedzających, warto zaznaczyć, że większość gości kręgielni to osoby spoza gminy – co może oznaczać, że część odpowiedzi pochodzi od osób niezwiązanych na co dzień z lokalną społecznością.

Ankieta dotyczyła potrzeb i preferencji związanych z lokalną kulturą. Respondenci odpowiadali na pytania o brakujące wydarzenia w ich miejscowościach, ulubione formy spędzania wolnego czasu, przeszkody w uczestnictwie w wydarzeniach GCK oraz gotowość do zaangażowania się w działania społeczne i znajomość lokalnych liderów wspierających społeczność.

ROZPAL KULTURĘ

– interaktywna forma twórczości
zachęcająca do udzielania informacji.

Podczas imprezy z okazji Dnia Dziecka w Gminie Jerzmanowa zorganizowano wyjątkowe działanie animacyjne, którego celem było poznanie oczekiwań i pomysłów mieszkańców dotyczących oferty kulturalnej w gminie.

Na terenie wydarzenia pojawiła się instalacja symboliczna – żyrandol z papierowymi "żarówkami", stanowiący wizualną metaforę pomysłowości i energii mieszkańców. Hasło przewodnie akcji brzmiało: "Rozpal kulturę" – zachęcając uczestników do dzielenia się swoimi ideami i potrzebami związanymi z życiem kulturalnym gminy.

Wolontariusze i pracownicy Gminnego Centrum Kultury przeprowadzali krótkie wywiady oraz rozdawali ankiety diagnozujące potrzeby mieszkańców. Równolegle każdy chętny mógł dosłownie „rozpalić kulturę”, zapisując swój pomysł na wydarzenie lub działanie kulturalne na kartce i zawieszając go na papierowej żarówce.

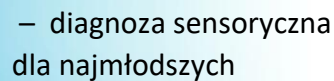
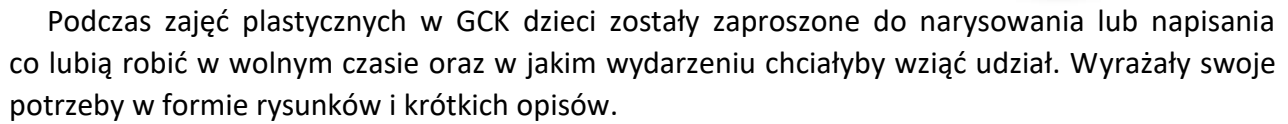

MOTYLE TWÓRCZOŚCI

– interaktywna forma twórczości
zachęcająca do udzielania informacji.

Podczas przeglądu wernisażu w Stodole Kultury przeprowadzono niesablonową formę diagnozy potrzeb kulturalnych mieszkańców. W korytarzu zawisły kolorowe papierowe motylki, na których każdy uczestnik mógł zapisać swój pomysł na wydarzenie lub zajęcie. Akcja nosiła tytuł „Motyle twórczości”, a pytanie przewodnie brzmiało: „Jakie warsztaty pomogłyby rozwinąć skrzydła kreatywności?”

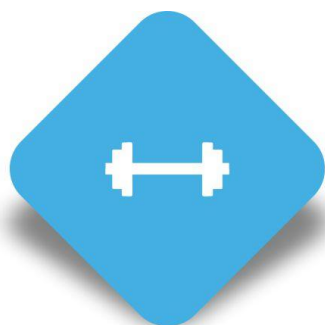
– diagnoza plastyczna dla dzieci
jako metoda poznawania
potrzeb najmłodszych
mieszkańców Gminy Jerzmanowa.

Forma diagnozy dla grupy przedszkolnej w której zastosowano metodę sensoryczno-zabawową – każde dziecko otrzymało garść ryżu i miało za zadanie wsypać ją do jednego z przygotowanych słoików, oznaczonych obrazkami reprezentującymi różne aktywności kulturalne (np. malowanie, śpiew, taniec, gotowanie, teatr, sport).

7. KLUCZOWE WNIOSKI Z BADAŃ

SILNE STRONY

AKTYWNA SPOŁECZNOŚĆ LOKALNA

Zaangażowane Koła
Gospodyń Wiejskich,
seniorzy, animatorzy,
sołtysi i strażacy (OSP).

RÓŻNORODNA INFRASTRUKTURA KULTURALNA

Świetlice wiejskie, Stodoła
Kultury, biblioteka, boiska,
Pałac, park pałacowy,
skatepark.

SILNA TOŻSAMOŚĆ LOKALNA

Przywiązanie do tradycji,
wspólnoty i lokalnej
historii.

SZEROKI WACHLARZ ZAINTERESOWAŃ

Od rękodzieła, muzyki,
tańca i sportu po fotografię
i działania społeczne.

OCZEKIWANIA

DOSTĘPNOŚCI PRZESTRZENI

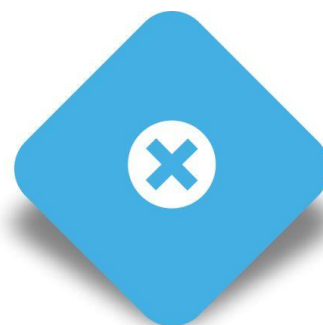
Brak dostępu
do miejsc i przestrzeni w
dogodnym czasie.

**OFERTA DLA DZIECI
I MŁODZIEŻY**
M.in. zajęcia sportowe,
teatralne, warsztaty
nowoczesnych technologii.

NOWOŚCI
koncerty, kino plenerowe,
potańcówki, festiwale
tematyczne (np. kolorów,
miodu).

LEPSZA KOMUNIKACJA
Brak wiedzy
o wydarzeniach barierą
udziału w kulturze.

WSPARCIE
Potrzeba dofinansowania,
pomocy technicznej i
promocyjnej dla
oddolnych inicjatyw.

BARIERY

CZAS
Brak czasu i nadmiar
obowiązków,
niedogodne godziny
wydarzeń.

TRANSPORT
Trudności z dotarciem
na wydarzenia
szczególnie u osób z
potrzebami.

SAMOTNOŚĆ
Brak osoby
towarzyszącej.

**BRAK INTERESUJĄCEJ
OFERTY**
Niewystarczające
różnicowanie oferty
lub jej niedopasowanie
do zainteresowań
danej jednostki.

8. POTRZEBY

**MIESZKAŃCY WYKAZUJĄ DUŻĄ GOTOWOŚĆ DO WSPÓŁTWORZENIA KULTURY,
POTRZEBUJĄ JEDNAK:**

Otwartego partnerstwa z GCK,

Otwartej dostępnej przestrzeni do działania
i testowania pomysłów

Konkretnych narzędzi i wsparcia materialnego
(np. mikrograntów, sprzętu, promocji)

Włączenia w planowanie wydarzeń kulturalnych
udziału organizacji i grup społecznych
(KGW, Sołectwa, Kluby Seniora i młodzieży)

Integracji międzypokoleniowej, warsztatów
rodzinnych lub zajęć równoległych - w tym samym
czasie osobno dla rodzica osobno dla dzieci.

9. PODSUMOWANIE

Diagnoza przeprowadzona w Gminie Jerzmanowa potwierdza istnienie silnego i różnorodnego potencjału kulturowego, zakorzenionego w aktywności mieszkańców, bogactwie lokalnej tradycji oraz dostępnej – choć wymagającej dalszego rozwoju – infrastrukturze. Mieszkańcy chętnie angażują się w życie społeczne i kulturalne, są gotowi do współtworzenia oferty Gminnego Centrum Kultury, a wiele cennych inicjatyw powstaje oddolnie – w sołectwach, Kołach Gospodyń Wiejskich, klubach seniora czy lokalnych stowarzyszeniach.

Aby w pełni wykorzystać ten potencjał, konieczne jest zapewnienie odpowiednich warunków do działania. W szczególności rekomenduje się:

- dalszy rozwój warsztatów artystycznych i rękodzielniczych, które cieszą się największym uznaniem i zainteresowaniem;
- intensyfikację obecności GCK w terenie – organizowanie wydarzeń i animacji w różnych miejscowościach, nie tylko w Jerzmanowej;
- wprowadzenie stałego dialogu z mieszkańcami – m.in. poprzez konsultacje dotyczące kalendarza wydarzeń i planowanych działań;
- poprawę komunikacji i promocji – tak, by informacje o ofercie kulturalnej docierały do wszystkich grup wiekowych i społecznych;
- zwiększenie dostępności wydarzeń dla osób z niepełnosprawnościami (np. poprzez transport, audiodeskrypcję, pomoc asystencką);
- wspieranie integracji międzypokoleniowej i rozwój wydarzeń łączących różne grupy wiekowe;
- stworzenie przestrzeni do systematycznej wymiany pomysłów i doświadczeń – np. poprzez fora kultury lokalnej.

Projekt „Inicjatywy oddolne i współpraca partnerska katalizatorem budowania kapitału kulturowego” stanowi ważny impuls dla rozwoju kultury w gminie – wzmacnia dialog, oddaje głos mieszkańcom i inspirowa do dalszego działania. Kontynuacja tych praktyk może realnie przyczynić się do budowy bardziej otwartego, aktywnego i zintegrowanego życia kulturalnego w całej Gminie Jerzmanowa.

gckjerzmanowa.pl

Ministerstwo Kultury
i Dziedzictwa Narodowego

NARODOWE
CENTRUM
KULTURY

DOM
KULTURY+

Dofinansowano ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego w ramach programu Narodowego Centrum Kultury: Dom Kultury+ Edycja 2025